

BORDÉ KATALIN

Hatvanéves a Nyíregyházi Egyetem Központi Könyvtára

Történeti áttekintés a Központi Könyvtár anyaintézményéről

A könyvtár és mindenkori fenntartója története szorosan összefonódott, ezért előjáróban szükséges egy rövid historikus bevezetés a tanító-, ill. tanárképző anyaintézmény életének alakulásáról. A nyíregyházi tanítóképzés kezdete 1847-re nyúlik vissza, amikor a Tiszai Evangélikus Egyházkerület megalapította városunkban az első ilyen jellegű intézetet, amely megszakításokkal 1873-ig működött, később pedig Eperjésre települt. Az újabb igény hívta életre 1913-ban a Görögkatolikus Fiútanítóképzőt, majd 1928-ban a Leánykálvineum Református Tanítóképzőt. A ma Nyíregyházi Egyetem néven regnáló intézmény legkorábbi előzménye az 1914-ben létrehozott középfokú Nyíregyházi Magyar Királyi Állami Elemi Népiskolai Tanítóképző Intézet volt, amely a felsőoktatási szintre emelt, 1959-es alapítású Nyíregyházi Tanítóképző Intézet jogelődjének tekinthető.¹

A Nyíregyházi Tanárképző Főiskola hatvanegy évvel ezelőtt jött létre, amikor az 1962. évi 11. sz. törvényerejű rendelet alapján a Művelődésügyi Miniszter 138/1962. (M. K. 12.) MM. számú utasítása elrendelte azt.² Az első tanév 1962. szeptember 21-én vette kezdetét hét tanszéken 17 oktatóval és 143 elsőéves hallgatóval a korábbi Királyi Katolikus Gimnázium épületében, a Vasvári Pál utca 16. szám alatt. Már 1965-ben prognosztizálták, hogy a főiskola az 1960-as évek végére kinövi a kereteit, így akkor el is kezdődött a campus-szerű építkezés a Sóstói erdőtől övezett 21 holdnyi területen. Előbb a 900 főre tervezett kollégium első három egysége, majd 1970-ben az 1200 diákra méretezett oktatási főépület és a gyakorlóiskola készült el. Ugyanabban az évben fuzionált a főiskola az 1959-től működő felsőfokú tanítóképzővel, és azzal megvalósult a „nyíregyházi modell”-ként számon tartott egységes szempontok szerinti, komplex főiskolai rendszerű tanárképzés. A könyvtár helyiségeit is magába foglaló előadói tömböt 1972 szeptemberében adták át, végül 1973-ban a testnevelési csarnok

¹ OROSZ GÁBOR: A nyíregyházi pedagógusképzés fejlődéstörténetéhez. Pedagógusképzés. 1991. 1. sz. 34–39.

² KOVÁCS JÓZSEF: Az első négy év története. A nyíregyházi Tanárképző Főiskola évkönyve, 1962–1966. Nyíregyháza, 1968. TKÉ, 10.

és a negyedik kollégium is elkészült. Az intézményt hivatalosan 1972. október 6-án nevezték el Bessenyei György Tanárképző Főiskolának.³

A következő közel három évtized a tanárképzés tartalmi gazdagításáról, módszertani színvonalának emeléséről, a tudományos kutatómunka fejlesztéséről, a képzés profiljának bővítéséről, illetve az infrastrukturális és az infokommunikációs háttérnek megteremtéséről szólt. A nyíregyházi főiskolák között 1992-től megkezdődött integrációs tárgyalások az évtized második felében egyre intenzívebbé váltak, majd a 2000. január 1-én bekövetkező fúzióhoz vezettek. A Bessenyei György Tanárképző Főiskola, valamint a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskolai Karának egyesítésével létrejött anyaintézmény oktatási rendszere és a szervezeti felépítése átalakult, az addig is impozánsan emelkedő hallgatói létszám tovább nőtt, hiszen a Mezőgazdasági Főiskolán, ahol 1961 óta képeztek mezőgazdasági szakembereket, 2000-ben már 4 szak 13 tanszékén, a BGYTF-en pedig több mint 30 tanszéken folyt a munka.

A fenti jogelőd intézményekből, a háttérintézetekből, valamint két gyakorló általános iskolából jött létre négy karral⁴ a Nyíregyházi Főiskola, amelynek élére 2000. január 1-ével rektor került, Balogh Árpád személyében. A nagyszabású fejlesztési tervek 2001 szeptemberétől a gyakorlatban realizálódva új épületeket eredményeztek. Az első komplexumot, a Hallgatói Információs Központot 2003 szeptemberében adták át, amelyben helyet kapott az összes olyan szervezeti egység, ahol a diákoknak elintéznivalója lehetett. Így az Oktatásszervezési Központ, a Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság, a Központi Könyvtár, a Rektori Hivatal tárgyalóval és tanácsteremmel, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar két nagyelődával, nyolc szemináriumi szobával és a közel ezer fő befogadására alkalmas Bessenyei aulával. A beruházás második ütemében, 2004 szeptemberében került sor a Műszaki és a Mezőgazdasági Főiskolai Kar új szárnyának átadására, az Agrárinnovációs Központtal, és mindezzel Magyarországon egyedülállóan valódi campus jött létre. Azt követően 2005 szeptemberében egy 427 férőhelyes szállodai szintű diákszállót adtak át, majd szakaszosan megkezdődött a négy régi kollégium felújítása.

A Nyíregyházi Főiskola nyitott, dinamikus, a határon túlra is kisugárzó regionális szellemi központtá vált. Színvonalas oktatási és kutatási tevékenységével hozzájárult a régió és az ország humán, műszaki és gazdasági felsőfokú szakember-ellátottságának javításához.⁵

A tanári mesterképzés új rendszerével összhangban 2006/2007-ben megalakult a Pedagógusképző Kar is. Az említett tanévben a hallgatói létszám már meghaladta a

³ CSERVENYÁK LÁSZLÓ – MARGÓCSY JÓZSEF: Húsz év. A Bessenyei György Tanárképző Főiskola évkönyve, 1979–1982. Nyíregyháza, 1982. BGYTF, 5–21.

⁴ A Bölcsészettudományi és Művészeti, Gazdasági és Társadalomtudományi, Műszaki és Mezőgazdasági és a Természettudományi Főiskolai Kar.

⁵ SALLAI JÓZSEF: A Nyíregyházi Főiskola története. A Nyíregyházi Főiskola 55 éve. Nyíregyháza, 2017. Nyíregyházi Egyetem, 14–28. [SALLAI, 2017.]; KOVÁCS TIBORNÉ: A Nyíregyházi Tanárképző Főiskola könyvtárának története, 1962–2002. Fejezetek Szabolcs-Szatmár-Bereg megye könyvtártörténetéből. 2. Felsőoktatási-, iskolai- és szakkönyvtárak. Nyíregyháza, 2005, MZSK, 17–20. [KOVÁCS, 2005.]; TÓTHNÉ BORDÉ KATALIN: A felsőoktatási könyvtár szerepe Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Könyvtári Kis Híradó, 2005. Klnsz. 8–12. [TÓTHNÉ, 2005.]

13 ezret. Ez a 2010-es évekre drasztikusan csökkent, ami az intézmény gazdaságos működtetését nagyon megnehezítette, és a főiskola vezetését rendkívül súlyos lépések megtételére kényszerítette. A kiutat az oktatói, alkalmazotti álláshelyek csökkentése, tanszékek összevonása, megszüntetése, a karok helyett intézetek szervezése (2013. szeptembertől), a Központi Könyvtár helyiségeinek bérbeadása (2012/2013-tól), az Apáczai Csere János Gyakorló Általános Iskola Klebelsberg Intézményfenntartó központnak történő átadása jelentette (2015-ben). Fontos mérföldkő volt 2014 szeptemberében a kétszakos, osztatlan tanárképzés visszaállítása, illetve 2015 őszétől a gyakorlatorientált duális képzés elindítása. Az intézmény 2015. december 31-ével lezárta fennállásának főiskolai időszakát: 2016. január 1-jével Nyíregyházi Egyetem néven alkalmazott tudományok egyeteme jogállást kapott 14 intézettel.⁶

A Nyíregyházi Egyetem 2021. augusztus 1-én modellt váltott, a Nyíregyházi Egyetemért Alapítvány fenntartásába került. Az Innovációs és Technológiai miniszter javaslatára a Kuratórium elnöke prof. dr. Mészáros József, a Barankovics István Alapítvány kuratóriumának elnöke, a Magyar Államkincstár korábbi elnöke; tagjai dr. Kovács Ferenc, Nyíregyháza polgármestere, Schanda Tamás, az ITM miniszterhelyettese, Bárány László, a Master Good Kft. tulajdonosa, valamint dr. Kovács Barnabás, a Széchenyi Egyetem Budapesti Innovációs és Képzési Központjának vezetője lettek. A fenntartóváltás után a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 117/C.§ (5) bekezdése alapján a Nyíregyházi Egyetemen foglalkoztatott közalkalmazottak közalkalmazotti jogviszonya munkaviszonnyá alakult.⁷

A Központi Könyvtár története az alapításától az 1990-es évek elejéig

A könyvtár a képzéssel egyidőben, 1962-ben kezdte meg működését Kovács József, a főiskola igazgatója, Porzsolt István igazgatóhelyettes és dr. Margócsy József a Magyar Irodalmi Tanszék vezetője szervező tevékenységének eredményeként. A bibliotéka a Vasvári Pál utcai épület földszintjén nyílt meg osztálytermekből kialakított helyiségekben. Berecz Andrásné könyvtárvezető (1963–1971) tudatos állománygyarapításának és három könyvtáros, két könyvtári asszisztens, valamint egy könyvkötő munkatárs önfeláldozó munkájának köszönhetően a jelentős volumenű ajándékokból⁸ és hagyatékokból,⁹ a Könyvtárellátótól, az antikváriumoktól, a könyvesboltoktól vásárolt könyvekből, valamint az Országos Széchényi Könyvtár és az MTA Könyvtára fölpéldányaiból 1966-ra egységes könyvtárrá szerveződött az akkor már 60 ezres

⁶ SALLAI, 2017. 26–30.

⁷ Modellváltás – a cél, hogy önálló maradjon a Nyíregyházi Egyetem, új fejlődési pályán. <https://www.nye.hu/modellvaltas> [letöltés: 2023.05.15.]

⁸ A főbb ajándékozók: a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtára, az Országos Pedagógiai Könyvtár, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, a KLTE Könyvtára, az ELTE Nyelvészeti Intézet, a szegedi felsőoktatási intézmények, a Pécsi Egyetemi Könyvtár és a Tanárképző, a Debreceni és a Jászberényi Tanítóképző, a Szarvasi Óvónőképző, a Budapesti Rákóczi Gimnázium, a Testnevelési Főiskola és a helyi Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár.

⁹ Bóka László (1910–1964) József Attila-díjas író, költő, irodalomtörténész, egyetemi tanár, az MTA levelező tagja 11 800 kötetes irodalomelméleti, irodalomtörténeti és szépirodalmi művekben gazdag magánkönyvtárának megvásárlása 1966-ban.

gyűjtemény, amely zárt jellegű volt. A növekvő hallgatói létszám és a szűkös elhelyezési körülmények miatt kialakították a kölcsönzést is biztosító tanszéki könyvtári hálózatot. A probléma igazi megoldására az új épületben megnyílt Központi Könyvtár nyújtott lehetőséget.¹⁰ A költözés előtt egy évvel, 1971. augusztus 1-én Merkovszky Pál lett az igazgató, aki kilenc emberrel menedzselte a 108 700 kötetes, 384 (ebből 128 külföldi) folyóiratot járató egységet.¹¹

A teljesen zárt könyvtárra tervezett épületrészben 1972. szeptember 8-án kezdte meg a működését a megye legnagyobb, 120 ezer kötetes, 1500 m²-es alapterületű bibliotékája. Annak ellenére, hogy Merkovszky Pál a tervezés során elért néhány módosítást, „az előadótermi szárnyépület süllyesztett alsó szintje, a maradék tér jutott a könyvtárnak, a súlyos épület tartószerkezeti és egyéb megkötöttségei eleve megakadályozták a könyvtár logikus funkciórendszerének, célszerű belső összefüggéseinek megvalósítását.”¹²

Vagyis a könyvtárat az előadói tömb alsó szintjén helyezték el, a függőfalas szerkezetű épület közepén pedig egy 15 m átmérőjű henger állt, amely megváltoztathatatlan keretet adott a könyvtári terek, helyiségek elrendezésének. A henger belsejét háromszintes, 345 m²-es raktárként hasznosították. Felső két szintjén hagyományos; az alsó részen, síneken guruló polcrendszerű tömörraktárt alakítottak ki. Az utóbbival együtt később a Központi Könyvtár 250 ezer egység befogadásra, illetve mintegy 2500 olvasó igényeinek kielégítésére volt képes.

Az olvasói övezeteket szőnyegpadlóval burkolták, célszerű bútorokkal rendezték be. A látogatókat funkcionálisan három részre tagolt tér: kölcsönzési rész, olvasóterem és folyóirat-olvasó, valamint porta, ruhatár fogadta. A kölcsönzésben 26 ülőhelyes klubövezetet alakítottak ki dohányzóasztalokkal, fotelekkel, és oda telepítették a kölcsönzőpultot; a kölcsönözhető könyvek egy része szabadpolcra került, s ott helyezték el az olvasói katalógusokat.

A csak helybeni használatú, mintegy 12 ezer kötetes olvasóteremben ETO szerinti tematikus elrendezésben, kézikönyvek, általános és szakkönyvtárak, monográfiák, tankönyvek, jegyzetek, szak- és szépirodalom került a polcokra, ahol egyszerre 120 látogató tudott elmélyülten olvasni, tanulni. Betűrendes és szakkatalógus segítette a tájékozódást. A helytörténeti gyűjtemény és a kutatószobák az olvasóterem végében voltak, ahová Róna József alkotása, Bessenyei életnagyságúnál nagyobb, fehér márványból készült szobra is került, amely eredetileg a bécsi Collegium Hungaricumban állt. A 40 férőhelyes folyóirat-olvasóban 250-féle, szabadpolcon elhelyezett kurrens és több ezer bekötött, régebbi periodika, recenziókatalógus szolgálta a használókat.

A fentiek alapján látható, hogy a létrejött építészeti megvalósítást a könyvtári funkció jelentősen megszenvedte, amit jól mutatott a nagyon kicsi kölcsönzői tér, – amelyen át kellett haladnia az olvasótermi forgalomnak. Megoldatlan volt a csigalépcsős

¹⁰ KOVÁCS, 2005. 21–29.

¹¹ LIPTAY ENIKŐ: A Bessenyei György Tanárképző Főiskola Központi Könyvtárának múltja és jelene. Egy rendszerfejlesztési projekt megvalósítása [Egyetemi szakdolgozat]. Debrecen, 1999, KLTE, 7. [LIPTAY, 1999.]

¹² GERŐ GYULA: Könyvtárvatás Nyíregyházán. Könyvtáros. 1972. 11. sz. 661–663.

raktár szellőztetése. A földbe süllyesztett elhelyezés következtében állandósult a mesterséges világítás.

A főiskolai könyvtár jellegét, alapfeladatát tekintve korlátozottan nyilvános, felsőoktatási könyvtárként, illetve pedagógiai szakkönyvtárként indult. Fő feladatának az oktatási-tanulási, hallgatói önművelődési folyamatok, és a tudományos kutatómunka támogatását tekintette, erősítve a könyvtár információs bázis- és műhely szerepét. Nem volt nagy múltú elődje, amely értékes régi anyagával gazdagíthatta volna. Az állománya egyrészt a volt Tanítóképző Intézet könyveiből, másrészt saját korábbi, az 1962-ben alapított gyűjteményéből, harmadrészt ajándékokból és hagyatékokból szerveződött.

Az 1972-es év a könyvtár életében nemcsak az új helyszín miatt volt fordulópont, hanem azért is, mert akkor készült el az első Szervezeti és működési szabályzat, amely meghatározta a gyűjtőkört és a szerzeményezés módját, a pedagógiai kiadványok vásárlásának prioritását. Mindarra az arányosabb összetétel miatt volt szükség, mert akkor kevés biológiai, fizikai és matematikai szakirodalom szerepelt benne. A humán terület túlréprezentált, de mégis hiányos volt, a természettudományokat 12 ezer dokumentum alkotta. A főiskola könyvtári szervezetét 1972-ben a Központi Könyvtár, 19 tanszéki letéti könyvtár, a két gyakorlóiskola könyvtára és 1974-ig a Hajdúböszörményben működő Óvónőképző Intézet könyvtára alkotta.¹³

A tanszéki könyvtárakban „... csak a helybeni használatú, a szemináriumi szükségleteket és az oktatás szinte mindennapi igényeit szolgáló kézikönyvek, az oktatással, kutatással szorosan összefüggő szakkönyvek és metodikai művek...” valamint a közvetlenül a számukra rendelt szakfolyóiratok voltak megtalálhatók. A Központi Könyvtár a letéti állományokat az igények figyelembevételével folyamatosan kiegészítette és cserélte.¹⁴

Az 1972/1973-as tanévben 1775 beiratkozott olvasó 47 814 alkalommal járt a könyvtárban, és 26 830 művet kölcsönzött. Az általános olvasót 31 307 ízben kereste fel az összes látogató 66%-a. A kor olvasási szokásaiból következett a nagyarányú helybeni használat, amit az is lehetővé tett, hogy az olvasóterem heti 65 órában (munkanapokon 21, szombatonként 17 óráig) volt nyitva.¹⁵

A Központi Könyvtár töretlen lendületű, lenyűgöző első tíz éve kellően megalapozta a következő két évtized fejlődését, ami számos új kihívást rejtett magában. Történetében az 1972–1992 közötti időintervallum a permanens növekedés időszaka volt, amit az alábbi összehasonlító adatok is bizonyítanak:¹⁶

¹³ Kovács, 2005. 30–36.

¹⁴ MERKOVSKY PÁL: A nyíregyházi Tanárképző Főiskola új könyvtára. Könyv és Nevelés. 1972. 4–5. sz. 32.

¹⁵ MERKOVSKY PÁL: A főiskolai könyvtár. A Bessenyei György Tanárképző Főiskola évkönyve, 1972–1974. Nyíregyháza, 1975, BGYTF, 61–62.

¹⁶ Az adatok a mindenkori könyvtárigazgató adott évre szóló tanévvégi beszámolójából valók. - Könyvtári Irattár [KIT] Lásd. LIPTAY, 1999. 12.

Tanév	Összes könyvtári látogatók száma	Kölcsönzött kötetek száma	Napi látogatók száma	Beiratkozott olvasók száma	Az állomány nagysága
1972/73	41814	26830	192	1775	110000
1984/85	67509	37730	232	3014	199265
1992/93	109186	52515	364	3183	228286

Látható, hogy az említett két évtizedben a gyűjtemény, a szolgáltatás és a használók száma is megkétszereződött. A főiskolai tanács 1984-ben stratégiailag nagyon fontos szerepet szánt a könyvtárnak az intézményen belül, ezért célul tűzte ki számára az egyetemi és más tudományos könyvtárak szintjének elérését.

Az 1987-ben jóváhagyott Szervezeti és működési szabályzat részletes, a gyarapítás alapelveit meghatározó Gyűjtőköri szabályzatot is tartalmazott, amely kimondta, hogy a bibliotéka a teljesség igényével gyűjti az 1945 utáni kézi- és segédkönyveket, a 0-s, 1-es, 2-es, és 3-as főosztályba tartozó általános műveket – így a pedagógiai és pszichológiai szakirodalmat – és az alapfokú oktatásban is használható ismeretterjesztő munkákat, valamint a főiskolán oktatott szaktárgyak tudományos anyagát.¹⁷

Az állomány fejlődését a tudatosan szervezett gyarapító munka, értékes hagyatékok és jelentős mennyiségű ajándékok biztosították, amelyek különgyűjteményekben¹⁸ szerveződtek. A könyvtár vezetése nagy hangsúlyt fektetett a dokumentumbeszerzésre, amire a szükséges anyagi erőforrások is rendelkezésre álltak.

1972 és 1992 között kilenc új szak indult, ami a képzést tartalmi és mennyiségi szempontból egyaránt bővítette. A könyvtárra nézve mindez az olvasói létszám és a szolgáltatás volumenének a növekedését jelentette:¹⁹

Tanév	Beiratkozott olvasók száma	Kölcsönzések száma	Összes könyvtári látogatók száma
1973/74	1795	27237	64078
1977/78	2422	32832	82307
1984/85	3014	37730	67509
1992/93	3183	52515	109186

¹⁷ TUBA LÁSZLÓ: Bemutatjuk a Bessenyei György Tanárképző Főiskola könyvtárát. Könyvtáros. 1985. 9. sz. 542–543.

¹⁸ A Központi Könyvtár legjelentősebb különgyűjteményei létrejöttek sorrendjében: Bóka László könyvtára (1966); Szabó István történész könyvtára (1969); Lukács Hagyaték (1991); a 7. Amerikai Hadsereg Németországból kivont egyik egysége (US Army Library, Amberg) könyvtárának anyaga (1993); Evangélikus Hittudományi Állomány (1998); Herczeg Hagyaték (1998); Európai Tanulmányok Központjának könyvtára (2007); Tamás Artilla Gyűjtemény (2007); Klaniczay Hagyaték (2009); Incze Miklós Könyvtára (2011); Görömbei András Könyvtára (2012).

¹⁹ LIPTAY, 1999. 14.

Idővel jogos igény lett a másolatkészítés biztosítása is. Ennek az elvárásnak tett eleget a könyvtár 1991 februárjában a CANON 1010, majd egy évvel később egy nagy teljesítményű Rex-Rotary másológép vásárlásával, amelyet reprográfus munkatárs működtetett.²⁰

A rendszerváltozás a főiskola és a könyvtár életében alapvető változásokat hozott. Abban az időszakban (1989. december 31-én) vonult nyugdíjba Merkovszky Pál könyvtárigazgató, akinek utódja Kovács Tiborné (1990. július 1. – 1996. június 30.) lett.

Az 1990-től 2000-ig 10 ezer főre nőtt hallgatói létszámot a tanulmányi épület egyre nehezebben tudta befogadni. A Központi Könyvtárban húsz év működés után belső felújítás valósult meg 1991/1992–1992/1993-ban.

A Központi Könyvtár gépesítésének folyamata az 1990-es években

A Bessenyei György Tanárképző Főiskolán 1990/1991-ben nagy informatikai fejlesztést hajtottak végre, kiépült az intézményi ETHERNET-hálózat 230 csatlakozóponttal. Az intézmény vidéki IIF régióközpont lett, ahol 1994-től megkezdődött a webes szolgáltatás. A Novell és Unix rendszer egyidejű üzemeltetésére alkalmas számítógépes hálózat a könyvtárban is kiépült, és az automatizálás hardverfeltételeit egy FEFA-pályázat alapozta meg hat db 386-os asztali számítógép, egy lézernyomtató, továbbá egy CD-ROM olvasó beszerzésével.²¹ Majd az OMF B Mezenatúra Pályázaton elnyert hétmilliós támogatásból a Központi Könyvtár megvásárolta az ALEPH integrált könyvtári rendszert és a működéséhez szükséges hardver- és szoftverelemeket. A programot 1994. december 1-én installálták a főiskola számítóközpontjában elhelyezett Unix szerverre. A könyvtári munkafolyamatok automatizálására tett első kísérlet azonban – a megfelelő infokommunikációs infrastruktúra és szakember híján – nem sikerült. A kor informatikai vívmányainak a rohamos fejlődése miatt azonban az 1990-es évek közepére már elodázhatatlanná vált a gépesítés.

A Központi Könyvtár modernizációjának, a számítógépes katalogizálásra és kölcsönzésre történő átállásnak a technikai és személyi feltételeit 1996 augusztusára sikerült biztosítani. Az új igazgató,²² Vad Sándor akkor vezette be az SR LIB 3.0 Integrált Könyvtári és Dokumentációs Rendszer használatát. Az informatikus-könyvtáros szakember választása azért esett a hazai fejlesztésű²³ programra, mert az ALEPH-rendszer nem megfelelő számú terminállal és adatbázismérettel állt rendelkezésre, és a karbantartási díja is jelentős volt. Ezzel szemben az SR LIB nem korlátozta a felhasználók számát, költségtakarékos volt, és az igazgató, valamint a Feldolgozó Csoport vezetője

²⁰ Uo. 21–22.

²¹ Uo. 28.

²² Kovács Tiborné igazgatói megbízatása az 1995/1996-os tanév végén lejárt. 1996. július 1-től 1998. június 30-ig Vad Sándor lett a BGYTF Központi Könyvtárának igazgatója. Lásd LIPTAY, 1999. 30., 34.

²³ Két debreceni programozó, Stieglmayer István és Rácz Dénes fejlesztette ki az egyes könyvtári munkafolyamatok gépesítését biztosító, modulszerkezetű (kölcsönző, katalogizáló, folyóirat-érkeztető, analitikus feltáró, állományalakító, elektronikus katalógus) szoftvert.

gyakorlatban is jól ismerte.²⁴ Az ő segítségével sajátította el a kollektíva igen rövid idő alatt a szoftver használatát, amire szükség volt, mert a könyvtár más intézmények gyakorlatával szemben nem zárt be az átállás idejére, hanem háromhetes intenzív adatbevittelt követően augusztus 21-én elkezdődött a számítógépes kölcsönzés. A katalógizáló modul építése, a retrospektív adatbevitel még évekig folyt a háttérben.²⁵

A könyvtárban 1996 júliusától 1998 júniusáig a teljes technológiai korszerűsítés végbement: kiépült az informatikai rendszere, megtörtént valamennyi ügyviteli folyamatának automatizálása, szolgáltatásai új elemekkel bővültek, létrejött a webes keresőfelülete és honlapja. A belső terek átalakításával lehetővé vált az új, számítógépes szolgáltatások helyi használata. A kölcsönzési tér üvegfallal leválasztott részében PC-labort alakítottak ki, öt számítógépes terminállal. A BGYTF Központi Könyvtára az automatizálás eredményeként 1996 őszétől a könyvtárszakos hallgatók gyakorlóhelyévé, 1999-ben pedig hivatalosan is nyilvánossá vált. A könyvtárvezetés a változásokkal összhangban 1997 végén új Szervezeti és működési szabályzatot fogalmazott meg, amit a főiskolai tanács 1998 márciusában fogadott el.²⁶

Ugyancsak 1998-ban a Főiskola egy PHARE-pályázattal lehetőséget kapott az Európai Tanulmányok Központjának megalapítására. A program az európai uniós ismeretek oktatásához szükséges szakkönyvtár kialakítását is feladatául tűzte ki. A főiskolai vezetés a pályázat vonatkozó részének megírását, majd annak létrehozását és működtetését a Feldolgozó Csoport vezetőjére, Tóthné dr. Bordé Katalinra bízta. Az ún. európai uniós könyvek nyolc év után integrálódtak a Központi Könyvtár állományába.²⁷

A Központi Könyvtár és Szakirodalmi Információs Központ története 2000–2012 között

Az integráció következtében a két főiskolai könyvtár szintén egyesült Nyíregyházi Főiskola Központi Könyvtár és Szakirodalmi Információs Központ néven, a végbement modernizációt is deklarálva. Az új vezető, Vadné Kokovay Zsuzsanna²⁸ 2000-től munkaszervezeti változtatásokat vezetett be, mobil munkaköröket alakított ki.²⁹

A 2001-es év eseménydús volt a dolgozók számára. Hosszas előkészület után augusztus 9–11. között tartotta meg a Központi Könyvtár a Magyar Könyvtárosok Egyesüle-

²⁴ A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 1992-ben vezette be az SR LIB-et, ahol korábban Vad Sándor és Tóthné dr. Bordé Katalin is dolgozott, aki 1996. augusztus 1-étől a Központi Könyvtár munkatársa lett.

²⁵ TÓTHNÉ, 2005., 8–9.

²⁶ LIPTAY, 1999. 34.; VAD SÁNDOR: A Bessenyei György Tanárképző Főiskola Központi Könyvtárának középtávú fejlesztési programja. Könyvtári Kis Híradó, 1997. Klnsz. 3–5.; TÓTHNÉ BORDÉ KATALIN: A cikk modul használata a BGYTF Központi Könyvtárában. In: Könyvtári Levelező/Lap, 1998. 3. sz. 9–11.

²⁷ TÓTHNÉ BORDÉ KATALIN: A BGYTF Európai Tanulmányok Központjának könyvtára. In: Szabolcs-Szatmár Megyei Könyvtári Híradó, 1999. Klnsz. 25–26.; Uő.: Az Európai Tanulmányok Központjának könyvtára. Könyvtári Kis Híradó, 2003. 1. sz. 20–21.

²⁸ Vadné Kokovay Zsuzsanna 1998. július 1. – 2018. május 31. között volt könyvtárigazgató, akit 2018. június 1-étől megbízott, majd 2019. április 1-étől kinevezett könyvtárigazgatóként dr. Bordé Katalin követett.

²⁹ VADNÉ KOKOVAY ZSUSZANNA: Stratégiai célok a tanárképző főiskola központi könyvtárában. Könyvtári Kis Híradó, 1998. 2. sz. 7.

te XXXIII. vándorgyűlését a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárral, illetve az egyesülettel közös szervezésben. A sikeres rendezvényen 850 könyvtáros vett részt, amelynek országos visszhangját a szakajtó számos cikke is bizonyította. Kárpátiné Ézsiás Edit a Heves megyei könyvtárosok lapjában, a Kapcsolatban írt méltató sorokat:

„A szervezők előrelátását dicséri, hogy jó érzékkel tűzték ki az egyes programok kezdeti időpontjait, hagyva egy kis időt a város megismerésére is. Az összejövetelek helyszínéül a hazai könyvtárosképzéssel egyik legrégebben foglalkozó intézmény, a megújult gazdaság szükségleteire új képzési formák és szakok beiktatásával reagáló Nyíregyházi Főiskola szolgált. A vándorgyűlés, melynek témája a legszilárdabb kapcsolatunkat megfogalmazó «Iskola a könyvtárban, könyvtár az iskolában» beszédes címet viselte, nem is találhatott volna megfelelőbb helyet a tárgykör kibontására, mint ezt, a térség szellemi erejének dinamizmusában jelentős szerepet betöltő oktatási központot. Már a plenáris ülés³⁰ bevezető előadásai megfogalmazták a tanácskozás legfőbb üzenetét, a közös gondolkodás és cselekvés szükségességét, gyakorlatát, a közeljövő feladatait. Majd a nyolc szekció előadásain egy-egy terület részletesebb kifejtésére is lehetőség nyílt. Sokat elárul a közös kapcsolódási pontokról a szekciók témaválasztása: Tanulás és könyvtár a felsőoktatásban; Tanulás és Internet; Tanulás a szakkönyvtárakban; Könyvtárosok és asszisztensek képzése; Könyvtárhasználó tanárok képzése; Könyvtár a pedagógiában – pedagógia a könyvtárban; Zeneoktatás a könyvtárban; A könyvtár megváltozott szerepe a felnőttkori oktatásban.”³¹

Az Országos Széchényi Könyvtár által közreadott *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros* szakfolyóirat tanúsága szerint a szekciókban 4–6 előadás hangzott el, amelyeket egy-egy termékismertető követett. Első alkalommal jelent meg a poszterelőadás mint műfaj. Nagyszámú érdeklődő előtt zajlottak a kerekasztal-beszélgetések, valamint a külföldiek számára szervezett találkozók. A vándorgyűlést több szakmai bemutató is gazdagította. Az Olvasószolgálati szekció az Olvasás Éve könyvtári rekvizitumaiból, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum pedig a gyermek-szépirodalomból válogatott, a Nemzetközi Könyvfesztiválon már eredményesen szereplő retrospektív anyagát hozta el.

A sikeres előadások és a gazdag kulturális program mellett még egy különleges tárlat várta hazánk számos településéről és a határon túlról érkező résztvevőket (50 fő), hiszen a rendezők „jelentős díjazási lehetőséget megteremtve nemzetközi ex libris pályázatot hirdettek, s a pályázatra beérkező lapokat reprezentatív kiállításon mutatták be. ... A pályázati kiírás feltétele volt még, hogy az ex libris utaljon a gyerekek és a könyv, a könyvtár kapcsolatára, ... akik megtekinthették a kiállítást, ... amelyet Szepessy Béla grafikusművész, a főiskola tanára szervezett, rendezett – változatos, érdekes anyaggal szembesülhettek. Magyarországon kívül – Argentínától Oroszorszáig – 26 ország művészei³² pályáztak, legtöbbször Jugoszláviából (14), Oroszországból (8), Litvániából (7), Spanyolországból (5), Olaszországból (5). Sajnos hazánkban csak König Róbert,

³⁰ A plenáris ülés vendéglátó házigazdája dr. Balogh Árpád, a Nyíregyházi Főiskola rektora volt.

³¹ KÁRPÁTINÉ ÉZSIÁS EDIT: Vándorgyűlés 2001. 08. 09–11. Kapcsolat. A Heves Megyei Könyvtárosok Lapja, 2001. 3. sz. 1–2.

³² Összesen hetvenhét művész alkotásait lehetett megtekinteni.

Nagy László Lázár, Matetis László és Szepessy Béla volt jelen műveivel. A tárlatot Szepessy Béla grafikusművész nyitotta meg nagyszámú érdeklődő előtt.³³

A Felsőoktatási Reform Projekt pályázat elnyerése lehetővé tette a Központi Könyvtár hálózatcseréjét és új eszközökkel bővítését, valamint az ALEPH 500-as integrált könyvtári rendszer megvásárlását. A könyvtárosok 2001 augusztusára már több mint 94 300 bibliográfiai rekordot rögzítettek a DOS alatt futó SR LIB-adatbázisba, amikor végbement az ALEPH-rendszerre történő konverzió. Az új szoftver bevezetése hozzájárult az ügyvitel árnyaltabb, magasabb minőségű ellátásához, kezeléséhez.

Az integrációt követően, 2000. január 1-től, 2003 májusáig a korábbi Mezőgazdasági Főiskola területén egy fiókkönyvtár működött, de a gyűjteményének a bibliográfiai adatait már 2002-től kezdve folyamatosan rögzítették a Központi Könyvtár munkatársai az SR LIB-adatbázisba. Így a 2003-ban átadott új épületbe költözéskor már eme több mint 40 ezer kötet a leggyakrabban használt része gépen kereshető volt.

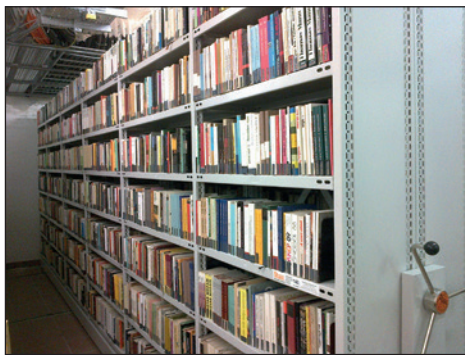
A Központi Könyvtár helyiségeiből a dolgozók 2003 nyarán egy hét alatt kiköltöztek mindent az ideiglenes helyére, a Kerengőbe, ahol zavartalanul folyt tovább a szolgáltatás. Közben a könyveket új védelmi technikával látták el. Majd a tanév kezdetén birtokba vették a XXI. század technikai vívmányait magán viselő birodalmukat.³⁴

Az építkezés befejezése után az intézmény campus jellegűvé vált, a karok egymáshoz közel helyezkedtek el, amelyek információs igényét egy nagy Központi Könyvtár elégítette ki. Az „A” épületben, 1400 m² alapterületen a kölcsönzési állomány szabadpolcon elhelyezett része (80 ezer kötet), valamint 188 felhasználói terminál és egy tömörraktár kapott helyet. Az ott folyó munkát kölcsönző és tájékoztató könyvtárosok, továbbá informatikusok és egyéb alkalmazottak segítették.

Az olvasóterem és az irodák a régi könyvtárrész felújítása után nyerték el komfortos, korszerű formájukat. Az átalakításnak köszönhetően az olvasóterem is tágasabb lett, 800 m²-en 35 ezer kötet könyv és 150 CD-ROM várta a használókat. A tájékoztatást

³³ HARASZTI PÁLNÉ – JAKI ÉVA: Hírlevél a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjaihoz. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2001. 7. sz. 49–60.; ARATÓ ANTAL: Nemzetközi Ex Libris Pályázat, Nyíregyháza, 2001. Könyv, Könyvtár, Könyvtáros. 2002. 1. sz. 30–31.

³⁴ VADNÉ KOKOVAY ZSUSZANNA: Megújult könyvtár a Nyíregyházi Főiskolán. Könyvtári Kis Híradó, 2003. 32. sz. 9. [VADNÉ, 2003.]

két munkatárs látta el napközben felváltva, esténként pedig ügyeleti rendszerben sorra került minden szakember. Az olvasóteremben volt a folyóirat-olvasó is két kollégával, akik nemcsak a tájékoztatás, hanem a folyóiratrendelés, érkeztetés és -feldolgozás feladatát is ellátták. A folyóirat-olvasóban 9 ezer bekötött periodikához lehetett hozzáférni. A kurrens időszaki kiadványok száma a 2000-es évek elején 647 db, amiből 82 db külföldi volt. A beszerzés a főbb szakterületek alapfolyóirataira és az idegennyelv-tanításhoz szükséges periodikákra irányult. A természet-, a társadalom-, és az alkalmazott tudományok területén jelentkező nemzetközi szakirodalmi igény egy jelentős részét azok biztosították, a fennmaradó hányadát pedig az EISZ (Elektronikus Információszolgáltatás) adatbázisai: a Web of Science, az Arcanum Digitális Tudománytár és az

Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent teljes szövegű magyar kiadású tudományos folyóiratok, valamint az elektronikus dokumentumok fedték le.

A felhasználók igényéhez igazodva a könyvtár szolgáltatásainak a köre és minősége rohamosan bővült, illetve fejlődött. Míg 1997-ben az olvasók csak öt számítógéphez fértek hozzá, amelyekben az internet is elérhető volt, 1999-ben egy pályázat segítségével a számuk már húszra emelkedett, és végül 2003-tól, amint már említettük, 188 terminál elégítette ki az érdeklődők igényeit. A napi, heti és havi statisztikák alapján a 2000-es évek közepére az internet használatában fokozatos elmozdulás volt megfigyelhető a NEPTUN, s a játékprogramok működtetése, a chatelés és az e-mailezés felől a tudományos anyaggyűjtés irányába. Sok hallgató vette igénybe azokat a gépeket a beadandó dolgozatok, óravázlatok, szakdolgozatok elkészítéséhez, az ügyvitelszakos hallgatók pedig a gépírás gyakorlásához. Naponta átlag 1000–1300, havonta pedig 22–24 ezer fő aknáta ki az internet előnyeit. A terminálok a szorgalmi időszakban folyamatosan működtek. A könyvtár elektronikus katalógusában a belső hálózaton, valamint kívülről naponta 60, havonta 1500–1800 látogató keresett. Nagyon népszerű volt a könyvtárközi kölcsönzés, a témafigyelés és az irodalomkutatás.

Az óriási érdeklődés miatt 2003 szeptemberétől hétköznapiokon egy órával megnőtt a nyitvatartási idő. A könyvtárszakos hallgatók bevonásával a felhasználók heti 58,5 órában minden szolgáltatást elérhettek, számuk 2005-re már 10 ezer³⁵ fölé emelkedett. Az intézmény információs központjaként a könyvtár feladata volt a specifikus információszolgáltatást és az egyedi igények kielégítését magában rejtő oktató- és kutatómunka támogatása; a hallgatók felkészítése a szakirodalmi kutatómunkára, a könyvtárhasználati ismeretek elsajátítására, továbbá (nyilvános könyvtárként) a város és a megye olvasói igényeinek menedzselése.

A gyűjtemény helyben használata optimális feltételek mellett történt, hiszen az olvasók esztétikus környezetben, nyugodt körülmények között tanulmányozhatták a kézikönyvtári és az egyéb nem kölcsönözhető dokumentumokat, folyóiratokat. A 35 ezres olvasóteremből a sűrűn keresett 25 ezer kötet a szabadpolcokon, a többi pedig a belső raktárban, szakrendben volt elrendezve.

A kölcsönözhető anyag leggyakrabban igénybe vett 80 ezer kötete szintén szabadpolcon kapott helyet, szakrendben. Az OPAC-on keresztül bárki tájékozódhatott a

³⁵ A könyvtárnak 2006-ban 10. 309 érvényes regisztrációval rendelkező használója volt. (TÓTHNÉ, 2005. 11.)

teljes kínálatról, amelynek a 12%-át a szép-, a 88%-át a szakirodalom tette ki. Az utóbbin belül a természet- és alkalmazott tudományok részesedése 30–30%, a társadalomtudományé pedig 40% volt. A legújabb vásárlásokról havonta szerezhettek tudomást az olvasók a honlapon. A használói igényeket 2006-ban a Központi Könyvtár mellett 14 tanszéki letéti állomány elégítette ki. A könyvtárosi munkát a Feldolgozó Csoport nyolc és az Olvasószolgálati Csoport 16 munkatársa látta el.³⁶

A Központi Könyvtár és három másik konzorciumi partner – a Jósza András Oktatókórház Kállay Rudolf Könyvtára, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár Könyvtára és a Jósza András Múzeum Könyvtára – 2010-ben elnyerte a TÁMOP 3.2.4–08/1–2009–0026 Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szakkönyvtári Tudástár című pályázatot. A nagyon gazdag tartalmú, a könyvtári szolgáltatások fejlesztését és az olvasás népszerűsítését célzó projekt többek között lehetőséget biztosított a helyi szerzők publikációiból épített regionális oktatói publikációs adatbázis (REGOPAD) építésére. Közös informatikai fejlesztéssel egy portálon keresztül elérhető lett mind a négy szakkönyvtár katalógusrendszere egységes szerkezetben egy közös keresőfelülettel. A projekt másik fő elme az olvasáskultúra fejlesztése és a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését célzó programsorozat volt, amely elsősorban az iskoláskorúakat célozta meg. Nagy érdeklődés kísérte a könyv- és könyvtárhasználati ismertetőket, az író-olvasó találkozókat, a teadélutánokat és a könyvjelző programokat, valamint a „Múltról mindenkinek” előadássorozatot, a „Könyvtár Galéria” megnyitókat, az időszakos kiállításokat, továbbá az egészségnevelő előadásokat.³⁷

A Központi Könyvtár története 2012–2022 között

Az anyaintézmény történeti összefoglalójában már olvashattunk a 2010-es évek elején mutatkozó egyre súlyosbodó gazdasági nehézségekről, amelyek enyhítésére tett intézkedések sorába esett a Központi Könyvtár valamennyi helyiségének – 3200 m² – bérbeadása. A költözés első szakasza 2012 augusztusában zajlott le. A könyvtár dol-

³⁶ VADNÉ, 2003. 9.; TÓTHNÉ, 2005. 8–12.; <http://www.nefmi.gov.hu/felsooktatas/nyiregyhazi-foiskola/nyiregyhazi-foiskola-090803> [letöltés: 2023.05.15.]

³⁷ NAGY BALÁZS: Könyvtári fejlesztések. 2012. március 02. (<https://www.nyf.hu/hirharang/node/21>) [letöltés: 2023.05.15.]

gozói egy hónap alatt ürítették ki az olvasótermet, a folyóirat-olvasót, a háromszintes raktárt, a munkaszobákat és a közösségi helyiségeket, amiben közfoglalkoztatottak voltak a segítségükre.

A könyvtár 2012. szeptember–december között az „A” épületben lévő 1400 m²-én működött, majd az év végére innen is megtörtént a kiköltözés. A Központi Könyvtár öt fővel megfogyatkozott kollektívája 2013. januártól a „B” épületben, tantermek egybenítésével kialakított 1480 m² alapterületű, három szinten található új helyen fogadta az olvasókat.

A középső, fogadó szintre a reprográfia, a kis rendezvényterem és a teakonyha, az első emeletre a kölcsönzési állomány leggyakrabban keresett része, az alagsorba az olvasóterem, a folyóirat-olvasó és a munkaszobák kerültek. Napjainkban 78 ülőhely, illetve 18 számítógépes munkaállomás várja az olvasókat, akiknek a szakirodalmi, információs kéréseit, igényeit nyolc könyvtáros elégíti ki heti 45 órás nyitva tartással. Közben továbbra is folyik a dokumentumok teljes formai és tartalmi feltárása, a tanulmánykötetek, gyűjteményes munkák és a leggyakrabban keresett folyóiratok analitikusan rögzítése az ALEPH-adatbázisban, amelynek rekordjai nemzetközileg szabványos csereformátumban férhetők hozzá.³⁸

³⁸ BORDÉ KATALIN: A Nyíregyházi Egyetem Központi Könyvtára. Előadás. (Elhangzott 2016. november 21-én a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár Helytörténeti esték rendezvénysorozatában.); A Nyíregyházi Egyetem 2020. évi szöveges költségvetési beszámolója. Nyíregyháza, 2021. Nyíregyházi Egyetem, 106.

A munkatársak 2011 óta látják el a Magyar Tudományos Akadémia Magyar Tudományos Művek Tárának (MTMT)³⁹ intézményi adminisztrációját, ami magában foglalja az oktatók regisztrációját, a tudományos publikációik és hivatkozásaik bibliográfiai adatainak, azonosítóinak és elérhetőségének rögzítését, valamint ellenőrzését, illetve nyilvánossá tételét. A munka kezdeti éveiben nagy intenzitással folyt a kurrens mellett a retrospektív adminisztrációs tevékenység is minden tudományterületen. A könyvtárosok rögzítik az aktív és volt oktatók valamennyi ismert publikációját, továbbá az egyes közlemények gyarapodó hivatkozásait. Ennek a magas szinten megvalósuló adatbevételnek köszönhetően naprakészek az intézmény és egy-egy életmű tudományos paraméterei.

Az oktatók, dolgozók, hallgatók, és a külső olvasók a szolgáltatásokat teljes nyitvatartási időben vehetik igénybe, és a dokumentumokat a raktárokból is várakozási idő nélkül megkapják. A felhasználóképzést személyes konzultációk, és a honlapon található e-learning tananyagok segítik. Néhány statisztikai adat a könyvtár működéséről.⁴⁰

Megnevezés	2019	2020	2021
Állomány nagysága	282 081	283 451	285 136
Évi gyarapodás	1 986	1 370	1 690
Könyvtárba járó időszaki kiadványok száma	95	95	55
Szabadpolcon elhelyezett állomány aránya	70%	70%	70%
Regisztrált használó	10 043	7 202	7 280

³⁹ Az MTMT a magyar tudományos közlemények egységes elvek alapján feldolgozott hiteles forrása. A hitelesség biztosítása a könyvtárosok feladata, akik rendelkeznek a bibliográfiai adatok felvételéhez szükséges ismeretekkel; kompetensek a dokumentumtipológiában és mindennapi tevékenységük része az eredeti források felkutatása.

⁴⁰ BORDÉ KATALIN: Beszámoló a Nyíregyházi Egyetem Központi Könyvtár 2021. évi tevékenységéről. Kézirat. 2022.

Aktív használó	3 119	3 726	3 722
Személyes használat összesen	18 973	10 319	12 566
Távhasználat	308 531	318 018	334 225
Kölcsönzött dokumentum	7 998	3 738	8 756
Helyben használt dokumentum	19 649	11 067	13 226
Könyvtárközi kölcsönzéssel küldött dokumentum	19	36	11
Könyvtárközi kölcsönzéssel kapott dokumentum	120	64	70
Az intézményi adminisztrátorok által a tárgyévben rögzített / módosított / láttamozott MTMT-rekordok száma	18 846	28 294	26 810

A 2021. évi állománygyarapodás 930 kötet és 705 szakdolgozat volt. A kurrens időszaki kiadványok száma: 55 db, amelyek közül 3 digitális, 12 hibrid, a többi nyomtatott. A szerzeményezésben a könyvtár prioritást biztosít az Egyetem intézetei által leadott kötelező és ajánlott irodalomjegyzékekben szereplő dokumentumoknak. Az Egyetem az EISZ koordinálásában előfizet a Clarivate Analytics hivatkozáskereső bibliográfiai adatbázisára, a Web of Science Adatbázisra.

A MATARKA-konzorcium egyik alapító tagjaként a könyvtár 17 folyóirat folyamatos feldolgozásával járul hozzá a Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa tartalmának bővítéséhez. Az Ötórai tea a könyvtárban elnevezésű rendezvények és a *Könyvtár Galéria* kiállítások is várják az érdeklődőket. A mért adatok az olvasói szokások változását regisztrálják, ami főként a távhasználat növekedésében mutatkozik meg. A dokumentumkölcsönzések száma is meghaladja a vészhelyzet előtti év adatait.

A Központi Könyvtár kis csapata lelkesen gyakorolja hivatását, amely az információtechnika robbanásszerű fejlődésével gyökeresen átformálódott: papíralapúból a legmodernebb számítástechnikát alkalmazóvá változott. Így a könyvtárosok folyamatos önképzéssel reagálnak a legújabb kihívásokra, hogy a feladataikat magas szinten tudják ellátni, mert ha visszatekintünk az elmúlt hat évtizedre, azt tapasztaljuk, hogy az olvasók napjainkban ugyanúgy igénylik az információáradatban való eligazodásukhoz a segítségnyújtásukat, mint a kezdet kezdetén.